

ZARZĄDZENIE NR 85/2021
WÓJTA GMINY KONOPISKA

z dnia 4 października 2021 r.

w sprawie polityki zarządzania ryzykiem w Gminie Konopiska

Na podstawie art. 68 ust. 2 pkt 7 i art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.z 2021 r. poz. 305) Wójt Gminy Konopiska zarządza, co następuje:

§ 1. Polityka określa zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Konopiska i gminnych jednostkach organizacyjnych.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) ryzyku - należy przez to rozumieć możliwość zaistnienia ryzyka, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów lub zadań;
- 2) analizie ryzyka – należy przez to rozumieć proces, w którym identyfikuje się ryzyko i dokonuje się jego oceny pod kątem możliwości wystąpienia;
- 3) zarządzaniu ryzykiem – należy przez to rozumieć identyfikację, analizę i reakcję na ryzyko;
- 4) skutku ryzyka - należy przez to rozumieć rezultat ryzyka, jeżeli jego skutki są istotne w kontekście realizowanych zadań i celów;
- 5) prawdopodobieństwie wystąpienia ryzyka - należy przez to rozumieć częstotliwość występowania zdarzenia objętego ryzykiem;
- 6) istotność ryzyka - należy przez to rozumieć kombinację skutku ryzyka i prawdopodobieństwa jego wystąpienia;
- 7) akceptowalnym poziomie ryzyka - należy przez to rozumieć ustalony poziom istotności ryzyka, przy którym nie jest wymagane, ale dopuszczalne podejmowanie działań przeciwdziałających ryzyku;
- 8) reakcji na ryzyko - należy przez to rozumieć podejmowanie działań mających na celu ograniczenie skutków danego ryzyka i prawdopodobieństwa jego wystąpienia do akceptowalnego poziomu;
- 9) gminie - należy przez to rozumieć Gminę Konopiska;
- 10) wójcie - należy przez to rozumieć Wójta Gminy Konopiska;
- 11) urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Gminy Konopiska;
- 12) jednostce organizacyjnej - należy przez to rozumieć gminną jednostkę organizacyjną oraz samorządową instytucję kultury;
- 13) kierownika jednostki organizacyjnej - należy przez to rozumieć osobę kierującą jednostką organizacyjną;
- 14) kierownika referatu - należy przez to rozumieć osobę kierującą referatem.

§ 3. 1. Zarządzanie ryzykiem jest ciągłym procesem stanowiącym jeden z elementów kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Konopiska i gminnych jednostkach organizacyjnych.

2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się w szczególności według zasad:

- 1) spójności z przepisami prawa oraz wytycznymi w zakresie standardów kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych;
- 2) powiązania z celami i zadaniami urzędu i jednostki organizacyjnej;
- 3) integracji z innymi działaniami podejmowanymi w ramach zarządzania;
- 4) przypisania odpowiedzialności;
- 5) zrozumienia i akceptacji przez pracowników urzędu/jednostki organizacyjnej roli zarządzania ryzykiem w celu realizacji celów i zadań urzędu, jednostki organizacyjnej;
- 6) zaangażowania pracowników urzędu/jednostek organizacyjnych w działania związane z zarządzaniem ryzykiem;

- 7) ciągłości procesu zarządzania ryzykiem;
- 8) proporcjonalności podejmowanych działań zaradczych w stosunku do istotności danego ryzyka.

3. Celem zarządzania ryzykiem jest:

- 1) usprawnienie procesu zarządzania;
- 2) zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów;
- 3) zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej;
- 4) zapewnienie przełożonym otrzymania na czas wczesnej informacji na temat zagrożeń mogących zakłócić realizację celów i zadań.

§ 4. Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) zidentyfikowanie celów i zadań;
- 2) identyfikację i ocenę ryzyka;
- 3) reakcję na ryzyko;
- 4) przeciwdziałanie ryzyku;
- 5) monitorowanie procesu i dokonywanie zmian.

§ 5. Identyfikacji, analizy i oceny ryzyka oraz ustalenia metod przeciwdziałania ryzyku dokonują kierownicy jednostek organizacyjnych i kierownicy referatów do 31 stycznia każdego roku na dany rok budżetowy.

§ 6. 1. Identyfikacja ryzyka polega na określeniu ryzyka, które zagraża realizacji poszczególnych celów.

2. Ocena ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i skutku a następnie ustaleniu jego istotności.

§ 7. 1. Oceniając prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka, uwzględnia się możliwą częstotliwość wystąpienia zdarzenia, czyli określa się jak często dane zdarzenie może mieć miejsce. W odniesieniu do czynności powtarzalnych, czyli spraw występujących cyklicznie lub wielokrotnie uwzględnia się liczbę możliwych powtórzeń tzn. ile razy względem ogólnej liczby spraw zdarzenie może mieć miejsce.

2. Jakościowa ocena prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka opiera się na szacowaniu stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka (P), poprzez wybór przez oceniającego jednej z sześciu możliwości:

- 1) P=1 - bardzo mało prawdopodobne;
- 2) P=2 - mało prawdopodobne;
- 3) P=3 - doraźne zdarzenie wydarzające się rzadko (raz w roku);
- 4) P=4 - wydarzenie prawdopodobne;
- 5) P=5 - wydarzenie wysoce prawdopodobne;
- 6) P=6 - wydarzenie, które na pewno nastąpi.

§ 8. 1. Ocena skutków wystąpienia ryzyka opiera się na szacowaniu potencjalnych skutków czyli wyników oddziaływania, jakie wystąpienie danego rodzaju ryzyka może mieć na urząd/ jednostkę organizacyjną i realizację jego celów oraz zadań.

2. Ocena potencjalnych skutków (S) wystąpienia ryzyka dokonywana jest poprzez wybór jednej z sześciu możliwości:

- 1) S=1 - nieistotne;
- 2) S=2 - małe;
- 3) S=3 - średnie;
- 4) S=4 - duże;
- 5) S=5 - poważne;
- 6) S=6 - bardzo poważne.

§ 9. 1. Istotność ryzyka wyrażona jako iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz potencjalnych skutków jego wystąpienia. Określenie istotności ryzyka pozwala na dokonanie oceny i hierarchizacji ryzyka.

2. Z uwagi na sześciostopniową skalę zarówno prawdopodobieństwa jak i skutków wystąpienia ryzyka istotność ryzyka może przyjąć wartości liczbowe od 1 do 36. Ocena punktową istotności ryzyka ustala się w wielkości punktowej jako iloczyn skutku i prawdopodobieństwa według wzoru $R = P \times S$, gdzie R - to ryzyko, P - to prawdopodobieństwo zdarzenia, S - to potencjalne skutki.

3. Ocena istotności ryzyka, jego dopuszczalność oraz działania z tym związane przedstawia poniższa tabela:

Oszacowanie ryzyka	Dopuszczalność ryzyka	Działania
Bardzo małe (1-3)	Dopuszczalne (akceptowalne)	Nie jest konieczne prowadzenie żadnych działań poza monitoringiem.
Małe (4-8)	Dopuszczalne (akceptowalne)	Zaleca się rozważenie możliwości dalszego zmniejszenia ryzyka lub zapewnienia, że ryzyko pozostanie na tym samym poziomie.
Średnie (9-12)	Dopuszczalne (akceptowalne)	Zaleca się zaplanowanie podjęcia działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka.
Duże (15-18)	Niedopuszczalne (nieakceptowalne)	Należy podjąć działania natychmiastowe w celu jego zmniejszenia.
Bardzo duże (20-36)	Niedopuszczalne (nieakceptowalne)	Działanie nie może być podjęte ani kontynuowane do czasu zmniejszenia ryzyka do poziomu dopuszczalnego.

4. Punktową ocenę istotności ryzyka zawierającą prezentację ryzyka przedstawia poniższa macierz:

Skutki (S)	6	6	12	18	24	30	36
	5	5	10	15	20	25	30
	4	4	8	12	16	20	24
	3	3	6	9	12	15	18
	2	2	4	6	8	10	12
	1	1	2	3	4	5	6
		1	2	3	4	5	6
Prawdopodobieństwo (P)							

§ 10. Przyjmuje się następujące sposoby postępowania z ryzykiem:

- 1) przeniesienie ryzyka na inną instytucję np. poprzez ubezpieczenie;
- 2) tolerowanie ryzyka w przypadku, gdy istnieją określone trudności w przeciwdziałaniu ryzykom, a także gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści;
- 3) przeciwdziałanie poprzez działania pozwalające ograniczyć ryzyka do akceptowalnego poziomu np. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontroli wewnętrznej;

4) wycofanie się z danego rodzaju działania.

§ 11. 1. Na podstawie dokonanej identyfikacji i oceny ryzyka oraz określenia metody przeciwdziałania ryzyku kierownicy jednostek organizacyjnych/referatów sporządzają rejestr ryzyka stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1 sporządza się do 31 stycznia każdego roku.

3. Rejestr ryzyka podlega zatwierdzeniu przez wójta.

4. Zbiór rejestrów ryzyk prowadzi inspektor ds. obsługi rady gminy.

§ 12. 1. Zidentyfikowane ryzyko oraz jego ograniczenia są na bieżąco analizowane przez kierowników jednostek organizacyjnych i kierowników referatów, którzy oceniają poziom zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczenia.

2. Wyniki oceny wykorzystywane są na bieżąco do poprawy efektywności zarządzania ryzykiem oraz usprawniania systemu kontroli zarządczej.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych i kierownicy referatów przekazują wójtowi w terminie do 31 stycznia roku następnego informację o ryzykach zidentyfikowanych w roku poprzednim, według załącznika nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Konopiska

mgr inż. Jerzy Żurek

Rejestr ryzyka na rok (nazwa jednostki organizacyjnej/referatu)								
Lp.	Ryzyko	Cel, z którym związane jest ryzyko	Analiza ryzyka			Poziom akceptacji ryzyka (dopuszczalność ryzyka)	Reakcja na ryzyko	Właściciel ryzyka
			Prawdopodobieństwo	Skutek	Istotność ryzyka			
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis i pieczęć kierownika)

Zatwierdził
(podpis i pieczęć wójta)

Informacja o ryzykach w roku

(nazwa jednostki organizacyjnej/referatu)

I. Informacja na temat braku zagrożeń przy realizacji celów i zadań

CZĘŚĆ A

Informuję, że w roku w nadzorowanym przeze mnie obszarze działalności :

- zostały zrealizowane cele, zadania wynikające z planu działalności;
- nie wystąpiły ryzyka wskazane w Rejestrze ryzyka;
- nie zmienił się poziom istotności zidentyfikowanych zagrożeń;
- nie zidentyfikowano nowych zagrożeń, które nie były ujęte w Rejestrze ryzyka i poprzez swoje wystąpienie mogły zagrozić realizacji celów i zadań jednostki.

II. Działanie/proces w jakim wystąpiły zagrożenia, informacje na temat działań podjętych

CZĘŚĆ A

Informuję, że w roku w nadzorowanym przeze mnie obszarze działalności wystąpiły następujące ryzyka zagrażające realizacji celów i zadań*:

- TAK
- NIE

Jeśli zaznaczono TAK należy wypełnić tabelę:

Lp.	Niezrealizowany cel	Opis ryzyka	Przyczyny wystąpienia ryzyka	Podjęte przeciwdziałania
1.				
2.				
3.				

CZĘŚĆ B

Efekty działań eliminujących, podjętych w przypadku ryzyk, które wystąpiły w okresie sprawozdawczym*:

- czy podjęte działania przynoszą spodziewane efekty?

TAK

NIE

- czy są wystarczające?

TAK

NIE

- czy istnieje konieczność podejmowania jakichkolwiek działań?:

TAK

NIE

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis i pieczęć kierownika)

*właściwe zaznaczyć